

تذکره

یکی مثل ما

پرونده

تربیت فجازی!

بخوانیم درباره ارتباط هوش مصنوعی با تعلیم و تربیت، در آینده‌ای نه چندان دور!

هوش مصنوعی، پدیده‌ای نه چندان جدید است که سیر صعودی تنوع خدماتش در چند ماه اخیر نقل مجالس عام و خاص شده است. ماشین‌هایی که پا در کفش اکثر حوزه‌ها کرده و زندگی را گاهی به کام ما شیرین کرده و گاهی هم تلخی ترس از آینده را در دل مان انداخته است؛ آینده کودکانی که مقوله تربیت آنها با وجود تغییراتی که هوش مصنوعی دارد در جهان ایجاد می‌کند، سرشار از نقاط ابهام است. منظور از تربیت، ارائه روش رفتاری و گفتاری به کسی است؛ طوری که این روش ملکه ذهن او شود. در این صفحه سراغ

فاطمه پوراابراهیم

نوجوانه

تهدیدها و فرصت‌هایی رفتیم که هوش مصنوعی می‌تواند در تربیت نسل آینده ایجاد کند.

آموزش کرونایی همچنان در حال گسترش است

در دوران کرونا، آموزش مجازی رشد ناگهانی یافت. خدمات آموزشی مجازی و البته در مقابل آن، استقبال دانش‌آموزان از این فضای آموزشی، همچنان در جهان سیر صعودی دارد.

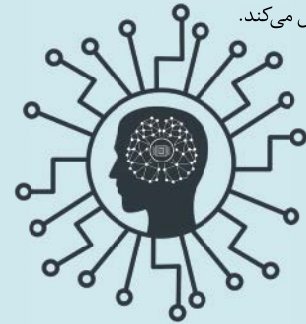
مطالعات جدید نشان می‌دهد که بیش از شش میلیون دانش‌آموز آمریکایی در حال حاضر در کلاس‌های آموزش از راه دور ثبت نام می‌کنند. به طور کلی بررسی‌ها نشان داده که در اروپا ۸۶٪ درصد، در شمال آمریکا ۵۲٪، در آسیا ۱۳٪، در استرالیا و نیوزیلند ۷۷٪ و در آفریقا ۸ درصد از تحصیلات تحت وب و با استفاده از روش آموزش از راه دور و آموزش الکترونیکی و مجازی صورت می‌پذیرد. با پیشرفت هوش مصنوعی و تنوع خدمات اپ‌های برگزارکننده کلاس‌ها باید منتظر رشد بیشتری هم باشیم. جدا از مزایای چشمگیری که هوش مصنوعی در اختیارمان می‌گذارد، مثل نبود محدودیت در یادگیری،

امکان زمان‌بندی در سیستم آموزشی و هزینه کمتر، معایبی نیز به همراه دارد. به علت نبود زیرساخت‌های موجود، در مناطق زیادی امکان بهره‌وری از این امکانات برای بسیاری از افراد وجود ندارد و این موضوع از این وجه به شکاف طبقاتی دامن می‌زند؛ هرچند برداشته شدن محدودیت‌های جغرافیایی و بهره‌وری همگان از دوره‌های آموزشی معتبر، قدمی روبه جلو در موضوع شکاف طبقاتی است.

از دیگر ایراداتی که منتقدان به سیستم آموزش آنلاین وارد می‌کنند، نبود حس جمعی و کار گروهی است که همگی در دوران کرونا، معایبش را لمس کردیم.

در مدرسه‌ها به روی هوش مصنوعی باز می‌شود

این روزها با هر کنش ما در فضای مجازی، هوش مصنوعی شناخت بیشتری از ما پیدا می‌کند؛ شناخت بیشتر برای خدمات بهتر. از تبلیغات یوتیوب گرفته تا اکسپلور اینستاگرام بر اساس علایق ما چیده می‌شود. چه اتفاقی می‌افتد اگر آموزش و پرورش نیز از این قابلیت برای تشکیل پرونده دانش‌آموزان استفاده کند؟ پرونده‌ای که شامل نقاط قوت و ضعف شخصیتی، مهارتی، درسی و... مربوط به هر شاگرد و همچنین برنامه و راهبرد پیشنهادی برای او باشد؛ پرونده‌ای که هر سال به آموزگار آن پایه سپرده و حتی ابعادی از دانش آموز که از چشم مربی مخفی مانده هم آشکار می‌شود تا بهترین راه برای تعلیم و تربیت شخصی‌سازی شده دانش آموز پیش رویش قرار بگیرد. البته خطر کاهش رابطه مستقیم معلم و دانش آموز در این طرح وجود دارد و لازم است از قبل زمینه ارتباط رودررو فراهم شود. اجرایی شدن این طرح، مدرسه را از حالت کارخانه همانندسازی خارج و به نهاد تعلیم و تربیت کارسازتری تبدیل می‌کند.

هوش مصنوعی به جای ما فکر می‌کند؟!

هوش مصنوعی بستری ایجاد کرده تا برای صرفه جویی در زمان و هزینه، از طراحی و خلق به سمت مونتاژ و بازگردانی برویم. به وجود آمدن هوش مصنوعی عکس ساز، مقاله نویسی و... باعث خلایق زدایی شده که در سال‌های آینده، گریبان نسل جدید را خواهد گرفت و معضلاتش نمایان خواهد شد.

هوش مصنوعی عکس ساز در آغاز به کاربران دسترسی لازم را ارائه می‌داد تا کاربر با تعیین جزئیات، دستور طراحی تصویر موردنظر را صادر کند. رفته رفته این ابزارها پیشرفته‌تر شدند و امکانات متفاوت‌تری ارائه دادند.

هوش مصنوعی دارای ابزار نگارش است اما هنوز قادر به تولید محتوای کاملاً منحصر به فرد و جذاب نیست؛ با این حال در شرایط خاص می‌تواند بسیار مفید باشد. با استفاده از این تولیدکننده‌های محتوای متنی هوش مصنوعی، انسان می‌تواند کار خود را با سرعت و کیفیت بالاتری انجام دهد و متن‌هایی حرفه‌ای و سازگار با برند خود خلق کند.

خلایقیت یا آفرینندگی، یعنی توان ساختن یا خلق کردن چیزی نو. خلاقیت مهم‌ترین و اساسی‌ترین قابلیت و توانایی انسان و بنیادی‌ترین عامل ایجاد ارزش است. مارگارت بودن، خلاقیت انسان را که مربوط به هوش طبیعی می‌شود، به دو نوع تقسیم می‌کند؛ خلاقیت روان‌شناختی یا شخصی و از سوی دیگر خلاقیت تاریخی. اندیشمندان معتقدند تاکنون، هوش مصنوعی نتوانسته به خلاقیت واقعی از هر نوع برسد اما با وجود این، کمک گرفتن روزانه از هوش‌های مصنوعی، باعث کاهش تنوع‌شناختی و در نهایت خلاقیت زدایی از بشر می‌شود.

ایجاد تعادل و آشتی دادن خلاقیت انسان با هوش مصنوعی غیرممکن نیست اما رسیدن به آن نیازمند شناخت تهدیدها و خطرهای احتمالی است که هوش مصنوعی در جهان ما ایجاد خواهد کرد.

در آینده، والد خوب، سرش در گوشی است

تعارض فضای تربیتی خانواده با فضای جدیدی که هوش مصنوعی ایجاد کرده، در نسل جدید به خوبی به چشم می‌آید. پیشرفت هوش مصنوعی و عجز شدن زیست روزمره انسان با آنها در هر سنی که هستند، با وجود فایده‌های شگفتی‌آور، معضلاتی را نیز برای تربیت و رشد نسل جدید با خود به همراه آورده است. برای مثال، چت جی‌پی‌تی می‌تواند به انواع سوالات پاسخ دهد و از آن برای انجام کارها و سرعت بخشیدن به فعالیت‌ها استفاده می‌شود. در حالی که اگر خانواده‌ها با این پدیده آشنایی نداشته باشند، استفاده غلط از آن برای کودکان می‌تواند خطرناکی به همراه داشته باشد.

هوش مصنوعی و به ویژه چت جی‌پی‌تی، مبتنی بر اطلاعات منتشر شده در بستر فضای مجازی و کتاب‌های موجود در آن است. به همین خاطر می‌تواند پاسخ‌هایی اشتباه و حتی یک‌سویه به پرسش مخاطب کودک و نوجوان ارائه دهد و جهت تربیت، فرزند را از هدف خانواده خارج کند.

از طرفی با وجود این که شرکت طراح چت جی‌پی‌تی توضیحاتی در مورد محدود کردن اطلاعات حساس و مضامین نامناسب بزرگسالان داده، با این حال سنین پایین‌تر ممکن است در معرض این اطلاعات نامناسب قرار بگیرند. از همین رو، اهمیت همراهی خانواده چندبرابر می‌شود.

